

ZBIERKA ZÁKONOV SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1989

Vyhlášené: 28.12.1989

Časová verzia predpisu účinná od: 01.01.1990

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

187

VYHLÁŠKA

ministerstva zdravotníctví a sociálních věcí České socialistické republiky

ze dne 24. listopadu 1989,

**kteřou se provádí zákon o ochraně před alkoholismem a jinými
toxikomaniemi**

Ministerstvo zdravotníctví a sociálních věcí České socialistické republiky stanoví podle § 8 odst. 6, § 9 odst. 8 a § 15 odst. 2 zákona České národní rady č. 37/1989 Sb., o ochraně před alkoholismem a jinými toxikomaniemi:

ČÁST PRVNÍ

ZŘIZOVÁNÍ, SPRÁVA A ČINNOST PROTIALKOHOLNÍ ZÁCHYTNÉ STANICE

§ 1

Zřizování a správa protialkoholní záchytné stanice

(1) Protialkoholní záchytnou stanicí (dále jen „záchytná stanice“) podle potřeby zřizuje a spravuje národní výbor¹⁾ v místě, v němž je možnost zajistit specializovanou léčebně preventivní péči. Záchytná stanice se zřizuje především v místech s naléhavou potřebou ochrany před nadměrným požíváním alkoholických nápojů. V místech, kde by záchytná stanice nebyla dostatečně využita pro malý počet případů, lze zřídit záchytnou stanicí pro větší územní celek spadající do působnosti několika národních výborů.

(2) Záchytnou stanicí vede lékař.

§ 2

Příjem a propouštění osob

(1) O přijetí do záchytné stanice, o potřebě a způsobu nezbytného ošetření, o délce pobytu a propuštění osoby rozhoduje služba konající lékař. Přitom vychází nejen z výsledků vlastního vyšetření, ale i z výsledků konziliárních a laboratorních vyšetření, z údajů osob, které postiženého do záchytné stanice dopravily, a z dalších informací.

(2) Jde-li o osobu s těžkým stavem otravy alkoholem, se zraněním, popřípadě s jinou poruchou zdraví, která si vyžaduje odborné lékařské ošetření, nepřijímá se do záchytné stanice.

(3) Ze záchytné stanice se propouštějí osoby po vymizení alkoholického opojení. Je-li v záchytné stanici umístěna osoba mladší 18 let, vyzoomí se před propuštěním její zákonný zástupce, popřípadě jiná osoba odpovědná za její výchovu.

(4) Oděv, peníze, jiné cennosti a doklady umístěované osoby přejímá pověřený pracovník záchytné stanice za přítomnosti další osoby, která písemně toto převzetí potvrdí. Při propuštění odevzdá

pracovník záchytné stanice převzatý oděv, peníze, jiné cennosti a doklady ošetřované osobě, která převzetí písemně potvrdí.

(5) Pracovníkům záchytné stanice mohou se souhlasem lékaře pomáhat v rámci léčby prací i osoby, jimž se poskytuje ambulantní nebo ústavní protialkoholní a protitoxikomanická péče.

(6) Nemohou-li pracovníci záchytné stanice zvládnout agresivní chování umísťované osoby vlastními prostředky, vyžádají si součinnost útvaru Sboru národní bezpečnosti.²⁾

§ 3

Doprava do záchytné stanice

(1) Národní výbory zabezpečují dopravu osob do záchytné stanice vozidly zdravotnických zařízení, je-li to ze zdravotního hlediska potřebné. Podle místních podmínek mohou národní výbory zabezpečovat dopravu těchto osob do záchytné stanice k tomu účelu určeným vozidlem. V ostatních případech zabezpečují národní výbory dopravu osob do záchytné stanice prostřednictvím útvarů Sboru národní bezpečnosti.³⁾

(2) Zdravotničtí pracovníci si vyžádají při dopravě zachycené osoby do záchytné stanice vozidlem zdravotnického zařízení, popřípadě vozidlem národního výboru součinnost útvaru Sboru národní bezpečnosti,²⁾ jestliže se tato osoba chová agresivně a přímo ohrožuje pracovníky nebo zařízení státní zdravotní správy.

§ 4

Oznamovací povinnost záchytné stanice

(1) Každé ošetření zachycené osoby je záchytná stanice povinna oznámit ordinaci protialkoholní a protitoxikomanické péče (dále jen „ordinace“) podle trvalého pobytu, popřípadě místa, kde tato osoba pracuje nebo se zdržuje. Jde-li o osobu mladší 18 let, je záchytná stanice povinna oznámit její ošetření též jejímu zákonnému zástupci, popřípadě jiné osobě odpovědné za její výchovu⁴⁾ a dále též příslušnému dorostovému, popřípadě obvodnímu dětskému lékaři.

(2) Zjistí-li pracovník záchytné stanice, že ošetřovaná osoba je ve stavu pracovní neschopnosti, oznámí její zachycení příslušnému obvodnímu lékaři a komisi národního pojištění příslušného odborového orgánu působícího v organizaci, k níž je zachycená osoba v pracovněprávním nebo obdobném vztahu, popřípadě jinému orgánu, který plní úkoly nemocenského pojištění.

§ 5

Odběr krve a moče

(1) V záchytné stanici se provádí u zachycených osob odběr krve ke zjištění koncentrace alkoholu. Nelze-li z důvodu nebezpečí pro zdraví osoby odběr krve uskutečnit,⁵⁾ provede se odběr moče.

(2) Odběr krve nebo moče lze provést při přijetí do záchytné stanice, v době pobytu v záchytné stanici nebo při propuštění. O provedených odběrech se vedou přesné záznamy. Odběr krve nebo moče se provádí na vyžádání oprávněných orgánů,⁶⁾ popřípadě na žádost zachycené osoby.

§ 6

Úhrada nákladů za dopravu, vyšetření a ošetření

(1) Osoba, která je umístěna nebo vyšetřena⁶⁾ v záchytné stanici, je povinna zaplatit paušální částky za:

- a) dopravu do záchytné stanice uskutečněnou vozidlem zdravotnického zařízení, národního výboru nebo útvaru Sboru národní bezpečnosti;
- b) vyšetření ke zjištění, zda je pod vlivem alkoholu a ke stanovení koncentrace alkoholu;
- c) ošetření v záchytné stanici.

(2) Paušální částky⁷⁾ uvedené v odstavci 1 je povinna osoba zaplatit tehdy, je-li výsledek vyšetření pozitivní.

(3) Postup při placení a vymáhání paušálních částek se řídí zvláštními předpisy.⁸⁾

ČÁST DRUHÁ

POSKYTOVÁNÍ LÉČEBNĚ PREVENTIVNÍ PÉČE OSOBÁM ZÁVISLÝM NA ALKOHOLU NEBO NA JINÉ NÁVYKOVÉ LÁTCE VČETNĚ NIKOTINU

Poskytování ambulantní péče

§ 7

(1) Ambulantní péči osobám závislým na alkoholu nebo na jiné návykové látce s výjimkou závislých na nikotinu (dále jen „závislá osoba“) poskytují ordinace, které se zřizují v rámci poliklinických psychiatrických oddělení nemocnic s poliklinikou podle místa trvalého pobytu, popřípadě místa, kde tato osoba pracuje nebo se zdržuje.

(2) Činnost ordinace lze zaměřit na úzce specializované úseky odborné péče, zejména na ochranu dětí, mladistvých a žen před alkoholismem a jinými toxikomaniemi, popřípadě pro ně zřídit samostatné ordinace nebo k zabezpečení komplexní péče i specializovaná střediska, včetně anonymního poradenství.

§ 8

(1) Ordinace provádějí v rámci poskytované ambulantní péče vyšetření za účelem zjištění, zda jde o závislé osoby. Vyšetření se provádí u osob, které se přihlásily k poskytnutí péče samy nebo na návrh

- a) obvodního územního nebo závodního lékaře, dorostového lékaře, popřípadě lékaře jiného zdravotnického zařízení státní zdravotní správy, lékařské krajské vojenské správy u odvedenců povolaných k výkonu vojenské základní (náhradní) služby či lékařů zdravotnického zařízení ozbrojených sil při propouštění osob z vojenské činné služby,
- b) záchytné stanice.

(2) Podnět k lékařskému vyšetření osoby mohou ordinaci podat zejména rodinní příslušníci, organizace, u níž je osoba v pracovněprávním nebo obdobném vztahu, škola, jsou-li jejími žáky, orgány Sboru národní bezpečnosti, prokuratury nebo soudy, sbory národních výborů pro ochranu před alkoholismem a jinými toxikomaniemi a sociální kurátoři.

(3) Podle výsledků lékařského vyšetření a získaných poznatků ze sociálních šetření a návštěvní služby zařazuje ordinace závislé osoby do své evidence, popřípadě do své péče, jestliže to vyžaduje jejich zdravotní stav.

§ 9

(1) Nepodrobí-li se osoba, u níž byl návrh k podrobení se ambulantní péči shledán odůvodněným, péči dobrovolně, odmítá-li ji nebo ztěžuje, podá ordinace návrh řediteli okresního ústavu národního zdraví na vydání rozhodnutí o povinné ambulantní péči.

(2) Jestliže by ambulantní péče nebyla účelná nebo se ukázala neúčinnou, navrhuje z podnětu ordinace ředitel okresního ústavu národního zdraví příslušnému okresnímu národnímu výboru vydání rozhodnutí o povinné ústavní péči, popřípadě o následné ambulantní péči.

(3) Ordinance spolupracuje se zařízeními ústavní protialkoholní a protitoxikomanické péče. Po skončení ústavní péče pokračuje ordinace v doléčování podle pokynů zařízení ústavní péče a sleduje, zda léčená osoba zachovává abstinenci.

(4) Ordinance poskytuje péči i osobám, kterým uložil soud ochranné léčení.⁹⁾

§ 10

(1) Léčebně preventivní péče osobám závislým na nikotinu se poskytuje formou ambulantní péče, pokud se jí dobrovolně podrobí.

(2) Ambulantní péči poskytují osobám závislým na nikotinu protikuřácké poradny zřízené v rámci poliklinických oddělení nemocnic s poliklinikou podle místa trvalého pobytu, popřípadě místa, kde osoba pracuje nebo se zdržuje.

§ 11

(1) Ordinance vede odděleně evidenci osob závislých na alkoholu a odděleně evidenci osob závislých na jiné návykové látce, s výjimkou osob závislých na nikotinu, podle převládající návykové látky.

(2) Při změně pobytu evidované osoby zasílá ordinace dokumentaci ordinaci příslušné podle místa nového pobytu.

(3) Z evidence se vyřazují na návrh odborného ošetřujícího lékaře osoby, které abstinují nejméně dva roky.

§ 12

Ordinance spolupracuje

- a) s obvodními lékaři, lékaři zdravotnické služby ozbrojených sil a s lékaři železničního zdravotnictví;
- b) s obvodními dětskými a dorostovými lékaři, kterým neprodleně oznamuje evidované nedobrovolně se léčící závislé osoby do 18 let, a vyměňuje si s těmito lékaři poznatky o zdravotních, sociálních a výchovných podmínkách dětí a mladistvých;
- c) se soudně lékařskými pracovišti;
- d) s orgány péče o dítě a sociálními kurátory národních výborů a se školami;
- e) s odděleními zdravotní výchovy ústavů národního zdraví;
- f) se sbory pro ochranu před alkoholismem a jinými toxikomaniemi národních výborů a posádkových správ;
- g) s útvary Sboru národní bezpečnosti v otázkách odnímání a vracení řídičských oprávnění a oprávnění k držení střelných zbraní;
- h) s pověřenými příslušníky Sboru národní bezpečnosti a s komisemi pro účelnou farmakoterapii na úseku péče o osoby závislé na jiné návykové látce;
- i) se soudy při výkonu ochranného léčení uloženého soudy, při změně ochranného ambulantního léčení na léčení ústavní a při ukončení ambulantního léčení a
- j) s dalšími orgány zúčastněnými na ochraně před alkoholismem a jinými toxikomaniemi.

Poskytování ústavní péče

§ 13

(1) Ústavní péči poskytují závislým osobám oddělení pro protialkoholní a protitoxikomanickou péči (dále jen „oddělení“) psychiatrických léčeben a pracoviště pro protialkoholní a protitoxikomanickou péči (dále jen „pracoviště“) psychiatrických oddělení nemocnic s poliklinikou.

(2) Zdravotnická zařízení uvedená v odstavci 1 poskytují ústavní péči závislým osobám:

- a) které se léčí dobrovolně;
- b) které se léčí povinně na základě rozhodnutí okresního národního výboru;
- c) kterým bylo uloženo ochranné léčení soudem,⁹⁾ avšak nebylo realizováno v průběhu výkonu trestu odnětí svobody.

§ 14

(1) Závislá osoba je povinna podrobit se povinné ústavní péči v termínu, který určí příslušné oddělení psychiatrické léčebny nebo pracoviště psychiatrického oddělení nemocnice s poliklinikou.

(2) Délku povinné ústavní péče navrhuje zdravotnické zařízení ústavní péče, které má závislou osobu v péči, a to nejvýše v délce 11 měsíců.

(3) Po ukončení ústavní péče předává zdravotnické zařízení závislou osobu ordinaci k poskytování následné ambulantní péče směřující ke komplexní rehabilitaci.

§ 15

Socioterapeutická činnost

Zdravotnická zařízení poskytující ambulantní i ústavní péči osobám závislým sledují zdravotní a sociální podmínky osob, které mají v péči, v jejich rodinách i organizacích, k nimž jsou v pracovněprávním nebo obdobném vztahu. Organizují pro pacienty i členy jejich rodin socioterapeutické kluby, jejichž činnost zahrnuje zejména kolektivní psychoterapii, klubovou, kulturní, zájmovou a sportovní aktivitu, dále intenzivní léčebné pobyty v přírodě, manželskou a rodinnou terapii a jiné formy péče. Na této činnosti zdravotnických zařízení se mohou podílet i vybraní pacienti, kteří abstinují, popřípadě osoby, které byly vyřazeny z evidence ordinací, a organizace.

ČÁST TŘETÍ

ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

§ 16

Záchytná stanice může odebrat krev nebo moč za účelem zjištění koncentrace alkoholu i osobě, která v ní není umístěna, a to na vyžádání oprávněných orgánů⁶⁾ nebo na její vlastní žádost.

§ 17

Zrušovací ustanovení

Zrušuje se § 1 odst. 1 písm. d) a § 4 směrnic ministerstva zdravotnictví ČSR č. 3/1987 Věst. MZ ČSR o úhradách za zdravotnické služby, které nejsou nezbytné, v zařízeních léčebně preventivní péče a v Ústavu kosmetiky a o manipulačním poplatku za vystavení lékařského předpisu (reg. v částce 17/1987 Sb.).

§ 18
Účinnosť

Tato vyhláška nabýva účinnosti dňem 1. ledna 1990.

Ministr:

Prof. MUDr. Prokopec CSc. v. r.

- 1) § 8 odst. 3 zákona České národní rady č. 37/1989 Sb., o ochraně před alkoholismem a jinými toxikomaniemi.
- 2) § 16 odst. 2 zákona č. 40/1974 Sb., o Sboru národní bezpečnosti.
- 3) § 37 odst. 1 zákona č. 40/1974 Sb.
- 4) § 8 odst. 4 zákona České národní rady č. 37/1989 Sb.
- 5) § 6 odst. 3 zákona České národní rady č. 37/1989 Sb.
- 6) § 8 odst. 1 zákona České národní rady č. 37/1989 Sb.
- 7) Sazebník o určení úhrad za zdravotnické služby, které nejsou nezbytné, uveřejněný v částce 4-8/1987, Věst. MZ ČSR.
- 8) § 65 vyhlášky ministerstva zdravotnictví č. 42/1966 Sb., o poskytování léčebně preventivní péče.
§ 57 občanského zákoníku.
- 9) § 72 trestního zákona.
§ 104 a 105 instrukce ministerstva spravedlnosti ČSR č. 4/1973 Sb. instr. a sdělení MS ČSR, kterou se vydává jednacím řád pro okresní a krajské soudy (reg. v částce 19/1973 Sb.).

